

ELi terviklik lähenemisviis ja välistegevuse järjepidevus

Euroopa Parlamendi 3. aprilli 2014. aasta resolutsioon ELi tervikliku lähenemisviisi ja selle mõju kohta ELi välistegevuse järjepidevusele (2013/2146(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu aastaaruannet Euroopa Parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3, 21, 24 ja 36,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu V jaotist ja Euroopa Liidu toimimise lepingut,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõiget 3, milles sätestatakse, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja abistab nõukogu ja komisjoni liidu välistegevuse eri valdkondade kooskõla tagamisel,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 24 lõiget 3, milles märgitakse, et liikmesriigid toetavad aktiivselt ja tingimusteta liidu välis- ja julgeolekupoliitikat lojaalsuse ja vastastikuse solidaarsuse vaimus ning järgivad liidu meetmeid selles valdkonnas ning et nad hoiduvad igasugustest meetmetest, mis on vastuolus liidu huvidega või mis võivad kahjustada liidu efektiivsust ühtse jõuna rahvusvahelistes suhetes ning et nõukogu ja kõrge esindaja tagavad nendest põhimõtetest kinnipidamise,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 14. detsembri 2012. aasta kohtumise järeldusi,
- võttes arvesse 6. septembril 2013 toimunud ühist välis- ja julgeolekupoliitikat ning ühist julgeoleku- ja kaitsepoliitikat käsitleva parlamentidevahelise konverentsi järeldusi,
- võttes arvesse komisjoni ning kõrge esindaja ja asepresidendi 11. detsembri 2013. aasta ühisteatist „ELi terviklik lähenemisviis väliskonfliktidele ja -kriisidele” (JOIN(2013) 0030),
- võttes arvesse oma 13. juuni 2013. aasta soovitusi liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, nõukogule ja komisjonile Euroopa välisteenistuse korralduse ja toimimise läbivaatamise kohta 2013. aastal¹ ning Euroopa välisteenistuse tegevuse 2013. aasta läbivaatamise tulemusi, mille kõrge esindaja esitas 2013. aasta juulis²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone ÜVJP ja ÜJKP kohta, eelkõige 22. novembri 2012. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rolli kohta kliimast tingitud kriiside ja loodusõnnetuste korral³,
- võttes arvesse Euroopa konsensust arengu küsimuses,

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0278.

² http://eeas.europa.eu/library/publications/2013/3/2013_eeas_review_en.pdf

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0458.

- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi 15. oktoobri 2013. aasta aruannet ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta,
  - võttes arvesse Euroopa välisteestuse aruannet ÜJKP kriisiohjamise menetluste läbivaatamise kohta, mille poliitika- ja julgeolekukomitee (PJK) võttis vastu 18. juunil 2013,
  - võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning arengukomisjoni ja naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A7-0138/2014),
- A. arvestades, et Lissaboni leping ja praegused otsustusprotsessid eeldavad juba praegu kooskõla tagamist liidu välistegevuse eri valdkondade vahel ning nende ja muude poliitikavaldkondade vahel; arvestades, et selle eesmärgi täitmisele aitaks kaasa see, kui Euroopa Parlamendil oleks välissuhete valdkonnas suurem roll;
- B. arvestades, et terviklik lähenemisviis ei tähenda mitte üksnes ELi vahendite ja ressursside ühist kasutamist, vaid ka ühist vastutust ELi tasandi osalejate ja liikmesriikide jaoks, kelle poliitika, meetmed ja toetus peaks aitama kujundada sidusamat ja tõhusamat ELi välistegevust;
- C. arvestades, et EL on saanud hiljuti Lissaboni lepinguga välistegevuse valdkonnas tegutsemiseks uued vahendid, mis võimaldavad tal kujundada aktiivsemat, ühtsemat ja täiesti iseseisvat välispoliitikat;

EL muutuv maailmas

1. on seisukohal, et praegu toimuvad olulised geostrateegilised muutused, mis on tingitud eeskätt esilekerkinud mitmepoolsest rahvusvahelisest areenist, mida iseloomustavad konkureerivate piirkondlike ja ülemaailmsete taotlustega uued osalejad, suuremast üksteisest sõltumisest, mitmemõõtmeliste asümmeetriliste ohtude kasvamisest, USA julgeolekupoliitika suunamuutusest Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna poole, suuremast konkurentsist energiajulgeoleku ja ressurssidega varustamise kindluse valdkonnas, kliimamuutusega kaasnevatest järjest tõsisematest tagajärgedest ning kõiki ELi liikmesriike mõjutavast tõsisest ja kauakestvast ülemaailmsest finants- ja majanduskriisist;
2. rõhutab, et niisuguses poliitilises õhkkonnas peab EL kaitsma ja edendama rahvusvahelisel areenil oma väärtusi, huvisid ja stabiilsust, samuti kaitsma oma kodanike turvalisust ja heaolu; toonitab, et see nõuab uudet lähenemisviisi, mille alusel kujundada koos strateegiliste partneritega uut mitmepoolset maailmakorraldust, mis oleks kaasav, usaldusväärne, õiglane ja koostöövalmis ning rajaneks inimõiguste austamisel, õigusriigi põhimõtetel ja demokraatial ning millega püütakse erimeelsused lahendada relvajõudu kasutamata;

ELi terviklik lähenemisviis: poliitilise raamistiku rakendamise hetkeseis

3. toonitab, et ELi tugevuse alus on selle potentsiaal koondada ressursid kõikidest diplomaatilisest, julgeoleku- ja kaitsealastest, majanduse, kaubanduse, arengu- ja humanitaarvaldkonna vahenditest – täielikus kooskõlas ÜRO põhikirja sätetega – ning et nende vahendite kasutamine tervikliku lähenemisviisi raames võimaldab ainulaadset paindlikkust kõige keerulisemate rahvusvaheliste probleemide lahendamisel ja oma poliitiliste eesmärkide saavutamisel;
4. rõhutab tõhusa koordineerimise ja sidususe olulisust Euroopa Liidu välistegevuses; nõustub seisukohaga, et arengu, poliitika ja turvalisuse valdkonnad on üksteisest sõltuvad ning et ELi pakutav lisaväärtus keerulistele hädaolukordadele reageerimises seisneb ELi suutlikkuses luua valdkonnaüleseid ja institutsioonidevahelisi sünergiaid eesmärgiga saavutada püsivaid ja käegakatsutavaid tulemusi ning pikaajalisi strateegilisi eesmärke;
5. rõhutab, et praegu peavad kõik olulised rahvusvahelised osalejad (sealhulgas mitmepoolsed organisatsioonid ja riigid) terviklikku lähenemisviisi parimaks viisiks, millega reageerida tulemuslikult mitmemõõtmelistele kriisidele ja tugevdada ülemaailmset julgeolekut; see lähtub otseselt asjaolust, et pikas perspektiivis tunnustatakse, et püüed luua stabiilsust üksnes ühe lähenemisviisi kaudu tõenäoliselt ebaõnnestub;
6. tuletab eelkõige meelde, et ÜRO on alates 2006. aastast välja töötanud tervikliku lähenemisviisi kontseptsiooni konflikt- ja konfliktijärgsete olukordadega tegelemiseks ning NATO liikmed võtsid 2010. aastal Lissaboni tippkohtumisel vastu uue strateegilise kontseptsiooni, mis nõuab terviklikku lähenemisviisi kriisiohjamisele;
7. toonitab tõsiasja, et Lissaboni leping pakub liidu jaoks raamistikku saavutada sidusam, ühine ja terviklik lähenemisviis liidu välissuhete tõhusaks arendamiseks, sealhulgas luues ametikoha liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, kes kolmikülesandes raames täidab ka komisjoni asepresidendi ja välisasjade nõukogu eesistuja rolli, ning luues ühendava ja tõhusa Euroopa välisteenistuse;
8. väljendab kahetsust selle üle, et hoolimata Lissaboni lepingu uuendustest puudub liidu välistegevuses ühtsus julgeoleku, humanitaarküsimuste, arengu, kaubanduse, energeetika, keskkonna, rände ja muude globaalsete teemade osas; tunneb muret, et komisjon kasutab tihti piiravat lähenemisviisi, et kaitsta oma pädevust nimetatud valdkondades ja viia miinimumini tegevuse kooskõlastamine Euroopa välisteenistusega;
9. nõuab tungivalt, et liikmesriigid täidaksid oma aluslepingust tulenevaid kohustusi toetada aktiivselt ja vastastikuse solidaarsuse vaimus liidu välissuhteid ja julgeolekupoliitikat ning järgiksid oma poliitikameetmetes liidu meetmeid selles valdkonnas; kutsub liikmesriike üles täitma edasiviivat rolli, edendades ELi tasandil strateegilist poliitilist koordineerimist; rõhutab, et ELi välispoliitika saab olla tõhus ainult juhul, kui liikmesriigid on valmis ja suutelised välja töötama ühised poliitilised seisukohad, eelkõige mitmepoolsetes organisatsioonides, nagu ÜRO;
10. väljendab heameelt 11. detsembri 2013. aasta ühisteatise üle „ELi terviklik lähenemisviis väliskonfliktidele ja -kriisidele”; väljendab siiski kahetsust selle üle, et ühisteatise tuginetakse pigem olemasolevatele protsessidele ega püüta leida uusi võimalusi institutsioonilise ja praktilise koostöö hõlbustamiseks;

11. rõhutab, et terviklik lähenemisviis on kõikides ELi institutsioonides, ELi liikmesriikides ja kolmandates riikides asuvate ELi osalejate ühine kohustus ning et samal ajal tuleb täiel määral arvestada iga institutsiooni ja osaleja konkreetse pädevusega;
12. nõuab kodanike ja kodanikuühiskonna aktiivset kaasamist ja nendega dialoogi pidamist ning ühist arusaama terviklikust lähenemisviisist ja ELi välispoliitikast üldiselt;
13. usub, et alusena, millelt liikuda tervikliku lähenemisviisi järgimisel ideest tegevuseni, tuleb käsitleda järgmist nelja valdkonda;

1. Institutsiooniline sidusus

14. usub, et tervikliku lähenemisviisi ideed tuleks mõista kõikide oluliste institutsioonide (Euroopa välisteenistus ja komisjoni asjakohased talitused, sealhulgas humanitaarabi ja kodanikukaitse peadirektoraat, arengu ja koostöö peadirektoraat EuropeAid, kaubanduse peadirektoraat ja laienemise peadirektoraat, kuid ka Euroopa Parlament ja nõukogu) koordineeritud tööna, millega püüeldakse ühiste eesmärkide poole ELi tasandil kavandatud kokkulepitud raamistikus ning koondatakse kõige olulisemad vahendid, sealhulgas ÜJKP, kui julgeoleku olukord seda nõuab; usub, et seni on institutsioonilised ja menetluslikud puudujäägid suuresti takistanud niisugust sidusat ELi välistegevust enamikus kriisivaldkondades, kus EL on tegutsenud, kahjustades ELi usaldusväärset globaalse osaleja ja julgeoleku tagajana;
15. tuletab meelde, et Lissaboni lepinguga loodi Euroopa välisteenistus ja kolme funktsiooni täitva liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ametikoht, et tagada ELi välistegevuse ühtsus, järjepidevus, nähtavus ja tõhusus; toonitab tõsiasja, et seni ei ole kolme funktsiooni võimalusi täiel määral ära kasutatud; nõuab, et tugevdataks liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ülitähtsat koordineerivat rolli komisjoni enda raames, selleks tuleks kasutada RELEXi volinike kolleegiumi institutsioonilisi korrapäraseid kohtumisi, mida juhatab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning mida laiendatakse nii, et need hõlmaksid ka teisi asjaomaseid volinikke; nõuab Euroopa välisteenistuse viivitamatut reformimist 2013. aasta läbivaatamise tulemuste ja parlamendi suuniste põhjal, et napp rahalisi vahendeid võimalikult hästi ära kasutada;
16. rõhutab, et kuigi koostöö on oluline, tuleb täiel määral austada kõikide institutsioonide ja liikmesriikide pädevust ja menetlusi; palub seepärast kõikidel ELi osalistel tegutseda heas usus, et oleks kergem järgida terviklikku lähenemisviisi;
17. usub, et tervikliku lähenemisviisi jaoks peavad Euroopa välisteenistuse struktuurid olema reageerimisvõimelised, paindlikud ja tõhusad; tuletab meelde oma seisukohta, et Euroopa välisteenistuse institutsioonilist ülesehitust tuleks ratsionaliseerida, et tagada tõhus otsusetegemine ja vahendite, sh ÜJKP tsiviil- ja sõjaliste vahendite kasutamine, nagu nõutakse Euroopa Parlamendi 2013. aasta raportis sellel teemal;
18. rõhutab, et tervikliku lähenemisviisi arendamisel tuleks tagada ka soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine ning tasakaal liidu välistegevuse kindlaksmääramises, arendamises ja rakendamises;
19. rõhutab, et konfliktide ennetamises ja rahumeelses lahendamises on oluline roll

vahendamisel ja dialoogil; tunnustab Euroopa välisteenistuse edusamme oma vahendusvõimekuse tugevdamisel ja kinnitab taas, et toetab Euroopa suutlikkuse suurendamist selles valdkonnas, ning nõuab, et vahendusest saaks konkreetset kriisipiirkonda puudutavate kõikide tulevaste terviklike lähenemisviiside oluline tavapärane osa; rõhutab Euroopa Parlamendi rolli ühise välispoliitika kujundamisel ja selle üle järelevalve teostamisel ning palub, et parlamendi järgmine koosseis tagaks ühise välispoliitika tõhususe ja eelkõige sidususe; juhib tähelepanu parlamendi kohustusele osaleda aktiivselt valimiste vaatlemisel, vahendustegevuses ja demokraatia toetamisel; usub, et Euroopa Parlamendi osalemine vahendustegevuses Ukrainas ja endises Jugoslaavia Makedoonia vabariigis on näidanud, et parlamendiliikmed võivad täita selles valdkonnas olulist rolli;

20. tuletab meelde, et eriti tähtis on austada humanitaarabi põhimõtteid (sõltumatus, erapooletus, neutraalsus); usub, et ohutu juurdepääs abi vajavatele elanikerühmadele ja humanitaarabitöötajate turvalisus sõltuvad eeskätt sellest, kuidas valdkonna mõjukad osalejad neid tajuvad, ning et neid tuleks näha erapoolikutest poliitilistest kaalutlustest sõltumatuna; tuletab siiski meelde, et komisjoni humanitaarabi ja kodanikukaitse peadirektoraat on endiselt ELi osa ning usub seepärast kindlalt, et tuleks tõhustada humanitaarabi ja kodanikukaitse peadirektoraadi ja Euroopa välisteenistuse vahelist koostööd ja koordineerimist;
21. tunneb heameelt 11. detsembri 2013. aasta ühisteatise „ELi terviklik lähenemisviis väliskonfliktidele ja-kriisidele” (JOIN(2013)0030) üle, millega luuakse võimalus täpsustada seda lähenemisviisi ja see kasutusele võtta uues Lissaboni lepingu järgses raamistikus ning kinnitada ELi kohustust järgida oma välispoliitikas terviklikku lähenemisviisi; tunnistab suuri väljakutseid, mis on seotud sellise ambitsioonika poliitika edendamise ja rakendamisega; tunneb eelkõige heameelt selle üle, et rõhku pannakse turvalisuse ja arengu vahelisele seosele, mis peaks olema ELi tervikliku lähenemisviisi kohaldamise aluspõhimõte;
22. toetab tugevalt sidusama välistegevuse kontseptsiooni; rõhutab, et EL ei tohiks lähtuda tervikliku lähenemisviisi kitsast määratlusest; tunneb heameelt asjaolu üle, et ühisteatistes edendatakse sellist terviklikku lähenemisviisi, mis hõlmab kõiki konflikti või muu väliskriisi etappe, nagu varajane hoiatamine ja valmisolek, konfliktide ennetamine, kriisile reageerimine ja selle ohjamine kiire taastumise, stabiliseerumise ja rahu kindlustamise saavutamiseks, et suunata riigid tagasi pikaajalise ja säästva arengu teele; tuletab meelde, et välispoliitilisi eesmärke ei tohiks seada nii, et need on vastuolus arengupõhimõtetega ja kindlatest põhimõtetest lähtuva humanitaartegevusega, sest kõik kolm poliitikavaldkonda täiendavad üksteist;
23. tuletab meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208 on sätestatud poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõte, ning rõhutab, et võib tekkida ebakõla poliitikavaldkondade arengusidususe ja väljaspool ELi toimuva kriisiohjamise tervikliku lähenemisviisi vahel; rõhutab, et ELi arengupoliitika peamine eesmärk on vaesuse kaotamine ning seetõttu on ülimalt oluline, et vaesuse vastu võitlemise eesmärgid ei jääks ELi välispoliitikas tahaplaanile ning et terviklik lähenemisviis ei muudaks arengukoostöö tsiviilotstarbelist olemust; võtab teadmiseks asjaolu, et ühisteatistes tehakse kõrgele esindajale ja asepresidendile ning komisjoni presidendile ülesandeks tagada välissuhete strateegiline ja tegevuslik ühtsus, mis hõlmab ka sisepoliitika välismõju; kutsub kõrget esindajat ja asepresidenti ning komisjoni presidenti üles seda

endale eesmärgiks seadma;

24. tuletab meelde, et nii Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklits 214 kui ka 2008. aasta Euroopa konsensus humanitaarabi valdkonnas toetatakse kindlatest põhimõtetest lähtuvat humanitaartegevust; nõuab, et kaitstaks selliseid humanitaarpõhimõtteid nagu humaansus, neutraalsus, erapooletus ja sõltumatus, mis on üliolulised nii humanitaartegevuse tulemuslikkuse saavutamisel kui ka selles valdkonnas tegutsejate turvalisuse tagamisel; rõhutab, et terrorismivastase võitluse ja julgeolekualased tegevuskavad ei tohi kahjustada humanitaarabi osutajate suutlikkust abi anda ning humanitaarabi ei tohiks mitte mingil juhul sõltuda poliitilistest eesmärkidest või olla kriisiohjamise vahendiks; juhib tähelepanu asjaolule, et selleks, et humanitaarabi jõuaks abivajajateni, ei peaks see mitte ainult olema neutraalne, vaid ka selliselt tajutav; tunnistab samal ajal, et vajadustepõhise humanitaarabi puhul tuleks jätta teatav tegutsemisvabadus; kutsub üles tegema suuremat koostööd humanitaarabi andjatega, et määratleda paremini nende ja tervikliku lähenemisviisi vahelise suhte raamistikku;
25. on arvamusel, et arengu ja konfliktide ennetamise vahel on tugev seos, kuna vaesus on sageli konflikti peamine põhjus ja tulemus; rõhutab, et ennetamine toetab rahu, julgeolekut ja säästvat arengut; tunneb heameelt selle üle, et ühisteatistes keskendutakse ennetusele ja kutsub üles täiustama ELi varajase hoiatamise süsteeme; kutsub ELi üles jätkuvalt toetama ebakindlas olukorras riike, et tegeleda ebakindla olukorra algpõhjustega ning luua toimivad ja oma tegevuse eest vastutavad asutused, mis suudavad osutada põhiteenuseid ja toetada vaesuse vähendamist; rõhutab, et on vaja töötada välja ELi ebakindlate riikide strateegia, millega ELi süsteemi integreeritaks OECD arenguabi komitee ebakindlate riikide põhimõtted ja eesmärgid seoses uue kokkuleppega tegevuse kohta ebakindlates riikides, mis lepiti kokku 2011. aasta detsembris Busanis;
26. tunneb heameelt ühisteatistes väljendatud kohustuse üle järgida pikaajalist strateegiat, sest rahu ja julgeolekut saab edendada ainult pikaajaliste pingutuste ja säästva arenguga; nõuab ELi poliitikavaldkondade pika- ja lühiajaliste eesmärkide paremat koordineerimist, võttes nõuetekohaselt arvesse kohaliku tasandi sidusrühmade seisukohti;
27. rõhutab, et tulemuslikkuse eesmärgil peaks ELi terviklik lähenemisviis põhinema võimalikult suure osas ühisel analüüsil, hindamisel ja planeerimisel kogu ELi süsteemis, millega kaasneks selge ülesannete jaotus; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et sidususe saavutamiseks välispoliitikas on väga oluline ühine kavandamine;
28. usub, et tervikliku koostöö lähtepunktiks peab olema kõikide ELi osalejate ühine arusaam arenevast strateegilisest kontekstist, milles ELi tegevus aset leiab; seepärast nõuab ELi osalejate vahelist korrapärasemat ja läbipaistvamat teabevahetust, poliitika koordineerimist ja meeskonnatööd ELi tegevuse kõikides etappides; nõuab lisaks, et arendataks ametlikke struktuure, milles need muutused võiksid aset leida, kus võiks toimuda varane hoiatamine, situatsioonianalüüs ning kriisi- ja kriisijärgne seire ning mis võiks integreerida olemasolevaid struktuure (nagu ELi SitRoom, Euroopa hädaolukordadele reageerimise keskus ja ARGUS); kordab taas, et Euroopa välissteenistuse raames on vaja kriisidele reageerimise nõukogu, mida juhataks liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning mis koondaks kõik kriisiohjamise valdkonna olulised osalejad;

29. usub, et tervikliku lähenemisviisi järgimiseks on vaja paremat kooskõlastamist ELi sisepoliitiliste valdkondadega, millel on oluline välispoliitiline mõõde, nagu siseturg, ränne, keskkond ja energia, ning see peaks toimuma liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi juhtimisel;
30. nõuab, et kaubanduspoliitikat kooskõlastataks paremini ühise välispoliitikaga, sealhulgas inimõiguste ja arengu aspektis;
31. rõhutab, et puudulik kooskõlastamine ja poliitika kavandamine asjakohastes institutsioonides on osaliselt süüdi ELi välispoliitika nõrgas elluviimises; märgib, et olukord on paranenud, kuna ELi delegatsioonid on võtnud üle kooskõlastamise kõnealusel valdkonnas, kuid tuleb teha rohkem edusamme, et ELi välispoliitika elluviimist kohapeal veelgi tõhustada, eelkõige kui tegemist on kriisipiirkondadega ja seoses ÜVJP tegevusega;
32. nõuab ELi suutlikkuse suurendamist ülemaailmsete probleemidega tegelemisel, eelkõige kliimadiplomaatias; palub Euroopa välisteenistusel määrata kindlaks poliitilised kompromisslahendused ja sõlmida poliitilised kokkulepped, ühendades kliima ja ELi ja partnerriikide suhete muud aspektid; loodab, et 2015. aastal Pariisis toimuva ÜRO kliimakonverentsi eel hakkab Euroopa välisteenistus kasutama oma laiaulatuslikku ELi delegatsioonide võrgustikku kõikjal maailmas, et süvendada Euroopa arusaamist kliimameetmetega seotud huvidest ja sisepoliitikast partnerriikides;

2. Finantsiline sidusus

33. toonitab Euroopa Parlamendi kindlat otsust tagada, et ajavahemikuks 2014–2020 ette nähtud liidu välised rahastamisvahendid oleks kavandatud nii, et need hõlbustaksid tervikliku lähenemisviisi järgimist liidu välissuhetes, eeskätt luues vahendid, mis toimivad kogu konfliktiennetuse, kriisiohjamine, rahu tagamise, arengukoostöö ja strateegiliste partnerlussuhete tugevdamise ahelas; rõhutab, et uue partnerlusinstrumendiga antakse ELile ka vahend välispoliitilise tegevuse rahaliseks toetamiseks kolmandates riikides; rõhutab oma kindlat otsust rakendada nende vahendite rakendamise üle täielikku demokraatlikku kontrolli, tagamaks, et liidu olulisi, kuid piiratud ressursse kasutatakse tulemuste saavutamiseks tõhusalt ja kulutasuvalt; toonitab, et Euroopa Parlamendil on õigus vaadata välise finantsvahenditega seotud vahekokkuvõtte raames läbi vahendite rakendamine ja teha vajalikud muudatused;
34. peab kahetsusväärseks, et ELi eelarve välistegevuse valdkonnas aastateks 2014–2020 ei ole ambitsioonikas; nõuab, et ELi strateegiate elluviimiseks vajalikku rahastamist prognoositaks paremini; peab kahetsusväärseks, et mõnel juhul on ELi meetmed finantsküsimumste tõttu edasi lükatud; nõuab, et sellised struktuursed probleemid edaspidi lahendataks, sealhulgas kasutades ära stabiliseerimise ja rahu rahastamisvahendiga ette nähtud uusi tingimusi, mis käsitlevad stabiliseerimisele suunatud tsiviilmissioonides osalemiseks vajaliku suutlikkuse suurendamist (artikkel 4c); tuleb ka meelde vajadust vaadata läbi ÜJKP sõjaliste operatsioonide rahastamismehhanism (tuntud kui ATHENA mehhanism), et ELi sõjaliste operatsioonidega seotud kulusid asjakohasemalt ja õiglasemalt jaotada, mis võimaldaks kõigil liikmesriikidel anda nendesse oma panus vägede moodustamise või toetuskulude rahastamisega;
35. tuleb liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile meelde, et Euroopa Parlament vaatas läbi liidu välistegevuse

rahastamisvahendid aastateks 2014–2020, et võimaldada suurendada samadel seisukohtadel olevate rahvusvaheliste, piirkondlike, valitsustasandi ja kodanikuühiskonna osalejate suutlikkust, kes soovivad liiduga eesmärkide saavutamiseks koostööd teha, toetades samal ajal meie põhiväärtusi, nt demokraatia edendamist;

3. Sidusus praktikas

36. tunnustab ELi hiljutist piirkondlike strateegiate väljatöötamist eesmärgiga määratleda poliitilised prioriteedid, esitada poliitikaeesmärgid, kooskõlastada poliitilised vastused, rajada partnerlussuhteid ja keskenduda ressursside rakendamisele; nõuab, et süsteemselt arendataks edasi ELi strateegiaid, mille eesmärk on kujundada ELi kohapealset tegevust ja muuta see sidusaks ning mille on koostanud ühiselt Euroopa välis teenistus ja komisjoni asjakohased talitused (täpsemalt arengu ja koostöö peadirektoraat EuropeAid ja humanitaarabi ja kodanikukaitse peadirektoraat) liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi juhtimisel; palub, et komisjon osaleks oma pädevusvaldkondades selles kooskõlastamises aktiivselt ja algusest peale;
37. rõhutab, et sellistes strateegiates tuleks sätestada selgelt ELi eesmärgid ja prioriteedid ning konkreetne rakendamise ajakava, samuti määrata, missugused vahendid kõige paremini iga meetme jaoks (hõlmates muu hulgas humanitaar- ja arenguabi, diplomaatilist tegevust ja vahendamist, majandussanktsioone ning ÜJKPd) sobivad; rõhutab, et ÜJKP roll ja panus peaks kuuluma esialgse poliitilise analüüsi ja poliitiliste eesmärkide määratlemise juurde ning hõlbustama nii ÜJKP planeerijate ja asjaomaste parlamentaarsete organite varajast kaasamist ELi ja riiklikul tasandil; sellega seoses peab kiiduväärseks, et arendatakse ÜJKP missioonidele ja operatsioonidele ette nähtud kriisidega tegelemise poliitilist raamistikku, ning nõuab, et seda laiendataks kõikidele kriisidele reageerimise algatustele;
38. tunnustab eriti Aafrika Sarve jaoks kavandatud ELi strateegilist raamistikku, mille eesmärk on tuua sellesse strateegilisse piirkonda stabiilsust, võideldes piraatlusega ja selle peamise põhjustega, luues Somaalias õiguspärased ametiasutused ja edendades piirkondlikku koostööd ELi välisvahendite samaaegse kasutamise abil koostöös oluliste kohapealsete partneritega; tuletab siiski meelde, et ELi tegevus selles piirkonnas on rajatud ÜJKP teedrajavatele algatustele (täpsemalt EUNAVFOR Atalanta ja Somaalia väljaõppemissioon), millele on seejärel järgnenud muud ELi vahendid, mis on muutnud tervikliku lähenemisviisi Aafrika Sarve piirkonnas pigem tagantjärele empiiriliseks ja pragmaatiliseks saavutuseks kui hästi kavandatud ja planeeritud strateegiaks; usub kindlalt, et edaspidi tuleb ELi strateegiad koostada enne, kui EL piirkonnas tegutsema asub, mitte pärast seda;
39. peab kahetsusväärseks, et isegi kui strateegiad on määratletud, ei suuda EL sageli neid ellu viia ning on selle asemel sunnitud võtma erand- ja hädaolukorra meetmeid; tuletab meelde, et nii on eeskätt juhtunud Saheli piirkonnas, mille kohta oli võetud ühehäälselt vastu väga põhjalik ja korralikult ettevalmistatud ELi strateegiadokument (2011. aasta Saheli julgeolekut ja arengut käsitlev ELi strateegia), kuid see ei toonud kaasa rahuldavat rakendamist, kuni olukord Malis oluliselt halvenes; nõuab sellest konkreetsest juhtumist saadud kogemuste analüüsi ning laiemas plaanis kõige probleemsemate piirkondade paremat varajase hoiatamise analüüsi, et luua konkreetseid

konfliktiennetus- ja vahendamisalgsed ning sel viisil eelnevaid meetmeid parandada poliitika muutmise kaudu, kasutades reageerimisele suunatud lähenemisviisi asemel asjakohasemat ja tulemuslikku ennetusele suunatud lähenemisviisi;

40. juhib tähelepanu, et paljud praegused riigi, piirkondliku ja rahvusvahelise tasandi konfliktid on ka kliimaga seotud ning seetõttu peab terviklik lähenemisviis sisaldama inimeste julgeoleku mõistet; tuletab meelde UNEPi 2011. aasta detsembris avaldatud analüüsi Saheli piirkonna olukorra kohta, milles avaldati, et temperatuuri tõus on kaasa toonud veenappuse ja seadnud eriti raskesse olukorda loodusvaradest – näiteks põllumajandustootmisest, kalapüügist ja karjakasvatusest – sõltuva kohaliku elanikkonna, mis on mõningatel juhtudel päädinud vägivallapuhangute ja relvastatud konfliktidega;
41. on veendunud, et juhtudel, kui kriisi ei saa vältida, peab EL suutma kavandada ja rakendada asjakohaseid tsiviil- ja sõjalisi vahendeid ning mobiliseerida täiendavad ELi vahendid kiiresti ja tõhusalt kogu kriisiohjamise operatsioonide spektri ulatuses, sealhulgas humanitaarkriiside korral; nõuab aluslepingute asjakohaste sätete, sealhulgas ELi lepingu artikli 44 rakendamist kiirreageerimise valdkonnas; rõhutab sellega seoses vajadust poliitiliste ja julgeolekuekspertide järele asjakohastes ELi delegatsioonides;
42. rõhutab, et EL peaks suutma tugevdada rahu ja stabiilsust pikaajalises plaanis; nõuab, et varakult määratletaks lühiajaliste kriisile reageerimise vahendite (täpsemalt diplomaatilised, ÜJKP, humanitaarabi ja kodanikukaitse peadirektoraadi vahendid ja uus stabiliseerimise ja rahu rahastamisvahend) ja kriisijärgsete vahendite (täpsemalt stabiliseerimise ja rahu rahastamisvahend ja arenguabi) vahelised selged üleminekustrateegiad, et kaitsta valdkonnas saavutatud edu; tunnustab – suure esimese sammuna – Euroopa välisteenistuse ja komisjoni vahelist tulemuslikku koostööd ÜJKP missiooni toetuseks Malis ja Mali väljaõppemissiooni väljumisstrateegia kaalumist varases etapis;
43. kutsub ELi üles tegema täiendavaid edusamme, et tegutseda riigi tasandil ühtsena, rakendada kohustuste selget jaotust ja toimida riigis ELi välispoliitika rakendamise eest vastutava delegatsiooni juhi eestvedamisel, koordineerides samas kohalikul tasandil liikmesriikide ja vastuvõtva riigi valitsuse, kodanikuühiskonna ja muude rahvusvahelise partneritega; palub liikmesriikidel pühenduda ühtsele ELi tegevusele kolmandates riikides ja tagada, et tegevuse koordineerimine ja korraldus kohapeal oleksid nõuetekohaselt kooskõlastatud ELi institutsioonidega, eelkõige komisjoni ja Euroopa välisteenistusega; peab sellega seoses kahetsusväärseks, et liikmesriikide iseseisev tegutsemine kolmandates riikides, eriti konfliktijärgsetes ja demokraatiat ülesehitavates ühiskondades, ilma nõuetekohase korralduseta nende ja ELi kohaliku delegatsiooni vahel, kahjustab ELi eesmärke ja huve ning selle usaldusväärset kolmandate riikide ja muude rahvusvaheliste partnerite suhtes;

4. Partnerlussuhted

44. toonitab, et edukas terviklik lähenemisviis nõuab ka partnerlussuhete arendamist väljaspool liidu institutsioone ja liikmesriike, et kaasata muid rahvusvahelisi ja mitmepoolseid partnereid, strateegilisi partnereid, vastuvõtvaid riike, piirkondlikke organisatsioone, kodanikuühiskonna osalejaid ja erasektorit, kuid samas ka seda, et austataks nõuetekohaselt ELi sõltumatust otsuste tegemisel;

45. nõuab, et EL tagaks oma tulemusliku osalemise ÜRO Peaassamblee töös, kasutades ära kõiki pädevusi, mida annab talle piirkondliku integratsiooni organisatsiooni staatus;
46. kordab oma seisukohta, et vastavalt Lissaboni lepingu eesmärkidele laiendada ELi välispoliitikat ja suurendada ELi rolli ülemaailmse rahu, julgeoleku ja reguleerimise valdkonnas jääb ELi koht laiendatud ÜRO Julgeolekunõukogus Euroopa Liidu keskseks pikaajaliseks eesmärgiks; palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil võtta kiiresti meetmeid selleks, et töötada sel eesmärgil välja liikmesriikide ühine seisukoht; soovib, et kõnealuse eesmärgi saavutamiseks tulevikus tuleks ELi nõukogus eelnevalt kooskõlastada ühised seisukohad uute liikmete saatmiseks ÜRO Julgeolekunõukogusse ning otsuste tegemise reformi kohta ÜRO Julgeolekunõukogus, et kaalutaks tugevdatud kvalifitseeritud häälteenamuse kasutuselevõtmist;

o
o o

47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.